FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Адамның өз ожданы алдында адал, шыншыл болуы адам өзіне өзі ізгі қасиетті болуынан, жүріс-тұрысы ізгі болуынан туады.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Жаман мінез-құлық – рухани кесел.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Қалыптасып шыққан мінез-құлық
үш қилы хәлдің бірінде болады:
не орташа хәлде; не орташадан асық
хәлде; немесе орташаға жақын
хәлде.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Ақыл-естің тілегенін жасауға парасаты және батылдығы жететін адамдарды ерікті адамдар дейміз.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Ақыл-естің тілегенін жасауға парасаты және батылдығы жетпейтін адамдарды хайуан тәріздес адамдар деп атаймыз.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Ақыл-естің тілегенін жасауға парасаты жетіп, батылы бармайтындарды жаратылысынан құл адамдар дейміз.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Ақыл-парасаттың бірінші түріне
тән қасиет – тек білу ғана.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Ақыл-парасаттың екінші түріне тән қасиет – білу және әрекет ету.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Білудің қасында әрекет болмаса, онда ол білімде негіз жоқ, мақсат жоқ.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Адам өзі білуге тиісті барлық нәрселерді жақсы ақыл-парасат арқылы танып біледі.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Адам мақсатының үш түрі болады:
жағымды;
пайдалы;
тамаша.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Ақиқатты білу және шынайы білім –
бұл сөзсіз тамаша нәрсе.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Барлық өнер атаулының мақсаты –
не тамаша мақсат,
не пайдалы мақсат.



# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Адамды адам еткен –
ақыл-парасат күші.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Игілікті болып табылатын әрекеттер –
жаман әрекеттер болып табылатын
екі қарама-қарсы шектің
арасындағы ұнамды істер.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Шектен тыс батылдық
көзсіз батырлыққа соқтырады.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Батылдықтың жетіспеуі
қорқақтыққа соқтырады.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Шектен тыс үнемшілдік
сараңдыққа соқтырады.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Шектен тыс артық жұмсау
ысырапшылыққа соқтырады.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Рахатқа шектен тыс берілу тойымсыздыққа, қомағайлыққа соқтырады.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Рахатқа мүлде берілмеу рахат сезімінің жоқтығына соқтырады.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Шын білім – әрдайым ақиқат,
анық болатын білім.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Даналық дегеніміз – заттардың болмысын айқындап беретін шалғай себептерді және таяу себептерді білу.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Көрегендік дегеніміз – игіліктерге жету үшін не нәрсенің неғұрлым жақсы және лайықты болатынын мінсіз аша білу қабілеті.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Тапқырлық дегеніміз – пікір алалығын туғызатын мәселеде дұрыс пікір табу қабілеті.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Зеректік дегеніміз – бір нәрсені
уақыт өткізбей тез арада
тамаша, жақсы аңғару қабілеті.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Даналық – дүниеде бар үздік заттар туралы үздік білім.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Бірінші басшының бойында ұштасқан мынадай қасиеттер болуы керек:

*даналық; асқан пайымдағыштық;*
*қалтқысыз сендіру қабілеті;*
*өте жақсы қиялдау қабілеті;*
*қасиетті соғысты өзі бас болып жүргізу қабілеті.*



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Әділеттілік сүйіспеншіліктен туады.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Үйрету дегеніміз – халықтар мен қалаларға теориялық ізгіліктерді дарыту деген сөз.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Жан біткеннің бәрі ең биік кәмелеттікке жету үшін жаралған.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Парасатты адам – нені қадір тұту керек екенін немесе неден аулақ болу керек екенін ажыратуға әбден қабілетті адам.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Жақсы ақыл-парасаттылық [адамның] ақиқатқа көзі жеткенінде немесе сол ақиқатқа жеткізетін не нәрсе екенін ажыратуға қабілетті болуында.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)

Жақсы мінез-құлық пен ақыл күші екеуі біріккенде, бұлар адамшылық қасиеттер болып табылады.



FARABI UNIVERSITY

# ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
## АБАЙ ҒЫЛЫМИ ЗЕРТТЕУ ИНСТИТУТЫ

## ӘЛ-ФАРАБИДІҢ ДАНАЛЫҚ СӨЗДЕРІ
**(Бірінші бөлім)**



Әл-Фараби (870-950)



**Бейнекөріністерді дайындаған**
**Жанғара Дәдебайұлы,**
**филология ғылымдарының**
**докторы, профессор**

**Алматы**
**Абай ғылыми зерттеу институты**
**2026**